EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.12.20.
COM(2024) 594 final

2024/0329 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió és Grúzia közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás alkalmazásának részleges felfüggesztéséről

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az Európai Unió és Grúzia közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás[1] (a továbbiakban: a vízumkönnyítési megállapodás) 2011. március 1-jén hatályba lépett. A vízumkönnyítési megállapodás célja, hogy viszonossági alapon megkönnyítse az Unió polgárai és Grúzia állampolgárai számára történő vízumkiadást bármely 180 napos időszakban 90 napot meg nem haladó tervezett tartózkodás céljából. A vízumkönnyítési megállapodás preambulumában hangsúlyozottan jelenik meg az az óhaj, hogy a Felek megkönnyítsék az emberek közötti kapcsolatok kialakulását, ami fontos előfeltétele az Európai Unió és Grúzia közötti gazdasági, humanitárius, kulturális, tudományos és egyéb kapcsolatok folyamatos fejlesztésének.

A vízumkönnyítési megállapodás 14. cikkének (5) bekezdése előírja, hogy „[e] megállapodást részben vagy egészben bármelyik Fél felfüggesztheti a közrenddel, a nemzetbiztonság védelmével vagy a közegészségügy védelmével kapcsolatos okokból. A felfüggesztéssel kapcsolatos döntésről a másik Felet annak hatálybalépése előtt legalább 48 órával értesítik. Az e megállapodás alkalmazását felfüggesztő Fél haladéktalanul tájékoztatja a másik Felet, amint a felfüggesztés okai megszűntek.”

A vízumkönnyítési megállapodás preambuluma megerősítette azt a szándékot, hogy távlati célként – amennyiben a jól szervezett és biztonságos mobilitás minden feltétele teljesül – vízummentes utazási rendszert hozzanak létre Grúzia állampolgárai és az Unió polgárai számára. Ennek alapján 2012 júniusában elindult az Európai Unió és Grúzia közötti vízumliberalizációs párbeszéd. 2013 februárjában az Európai Bizottság a vízumliberalizációról szóló cselekvési tervet terjesztett elő a grúz kormánynak. A vízumliberalizációról szóló cselekvési terv négy témakör köré épült: okmánybiztonság, ideértve a biometrikus azonosítókat is (I. témakör); integrált határigazgatás, migrációkezelés és menekültügy (II. témakör); közrend és közbiztonság (III. témakör); valamint külkapcsolatok és alapvető jogok (IV. témakör). A cselekvési terv e négy, gyakorlati szempontból releváns témakör mindegyikében számos konkrét kritériumot állapított meg mind a jogszabályi, szakpolitikai és intézményi keret elfogadása (1. szakasz), mind pedig annak hatékony és fenntartható végrehajtása (2. szakasz) érdekében.

Az EU és Grúzia közötti vízumliberalizációs párbeszéd megkezdése óta a Bizottság négy, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett jelentést[2] fogadott el a Grúzia által a vízumliberalizációról szóló cselekvési terv első és második szakaszának négy témakörében meghatározott kritériumok teljesítése terén tett előrelépésről. A 2015. december 18-án elfogadott negyedik – és egyben utolsó – eredményjelentésében a Bizottság úgy ítélte meg, hogy Grúzia megvalósította a szükséges előrelépést, és a fennmaradó kritériumok eredményes és fenntartható teljesítéséhez szükséges valamennyi reformot végrehajtotta. Ezen értékelés alapján a Bizottság 2016. március 9-én az 539/2001/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot nyújtott be a grúz állampolgárok vízummentességének biztosítása érdekében. A javaslat elfogadásra került, és a 2017. március

[1] HL L 52., 2011.2.25., 34. o.

[2] COM(2013) 808 final, COM(2014) 681 final, COM(2015) 199 final, COM(2015) 684 final.

1-jei (EU) 2017/372 európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] Grúziát áthelyezte az 539/2001/EK rendelet[4] I. mellékletéből az említett rendelet II. mellékletébe, mentességet biztosítva a vízumkötelezettség alól a tagállamok külső határainak bármely 180 napos időszakban 90 napot meg nem haladó tartózkodás céljából történő átlépésekor valamennyi olyan grúz állampolgár számára, aki a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) szabványaival összhangban kiállított biometrikus útlevéllel rendelkezik.

Az 539/2001/EK rendelet helyébe lépő, 2018. november 14-i (EU) 2018/1806 európai parlamenti és tanácsi rendelet[5] 8. cikkének (4) bekezdése értelmében a Bizottság figyelemmel kísérte, hogy Grúzia folyamatosan teljesíti-e a vízumliberalizációs követelményeket, és a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus keretében készített éves jelentésében ismertette a vonatkozó értékelést és ajánlásokat.

A vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus keretében készített hetedik bizottsági jelentésben[6] foglaltak szerint Grúzia 2024-ben olyan jogszabályokat fogadott el, amelyek végrehajtása aláássa az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat. Ez a külföldi befolyással kapcsolatos átláthatóságról szóló, 2024 májusában elfogadott törvényt, valamint a családi értékekről és a kiskorúak védelméről szóló, 2024 szeptemberében elfogadott jogalkotási csomagot érinti. A Velencei Bizottság kritikus véleménye[7] és a törvény hatályon kívül helyezésére irányuló ismételt uniós felszólítások ellenére a külföldi befolyással kapcsolatos átláthatóságról szóló törvényt elfogadták. A törvény veszélyezteti az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadságát, a magánélet tiszteletben tartásához való jogot, a közügyekben való részvétel jogát, valamint a megkülönböztetés tilalmát. A nehézkes jelentéstételi követelmények, valamint a civil társadalmi és médiaszervezetek ellenőrzése terén az Igazságügyi Minisztérium számára biztosított kiterjedt hatáskörök növelik a szelektív és önkényes jogalkalmazás kockázatát.

Az Európai Tanács a 2024. június 27-i következtetéseiben hangsúlyozta, hogy a törvény visszalépést jelent a tagjelölt státuszra vonatkozó bizottsági ajánlásban meghatározott kilenc lépés közül legalább három (a dezinformáció, a polarizáció, valamint az alapvető jogok és a civil társadalmi szervezetek bevonása) tekintetében. Az Európai Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a grúz hatóságok intézkedései veszélybe sodorták Grúzia európai uniós útját és de facto megállítják a csatlakozási folyamatot.

A családi értékekről és a kiskorúak védelméről szóló törvényt, valamint a hatályos jogszabályok tizennyolc módosítását előzetes nyilvános konzultáció, továbbá az európai és nemzetközi normáknak való megfelelés alapos elemzése nélkül fogadták el. Ez a jogalkotási csomag – amelyet október 3-án aláírtak – aláássa a grúz nép alapvető jogait, és fokozza a

---

3 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/372 rendelete (2017. március 1.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK rendelet módosításáról (Grúzia) (HL L 61., 2017.3.8., 7. o.).

4 A Tanács 539/2001/EK rendelete (2001. március 15.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 81., 2001.3.21., 1. o.).

5 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1806 rendelete (2018. november 14.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (kodifikált szöveg) (HL L 303., 2018.11.28., 39. o.).

6 COM(2024) 571 final.

7 A Velencei Bizottság 2024. május 21-én kiadott sürgős véleménye a külföldi befolyással kapcsolatos átláthatóságról szóló törvényről.

megbélyegzést és a megkülönböztetést. A jogalkotási tevékenységek és a továbbra is gyakran előforduló homofób gyűlöletbeszéd következtében a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű, nem bináris, interszexuális és queer (LMBTIQ) személyek egyre ellenségesebb és stigmatizálóbb légkörrel szembesülnek Grúziában.

Az emberi jogi stratégia végrehajtására irányuló, 2024–2026-os grúz cselekvési terv elfogadását korlátozott konzultációs folyamat előzte meg, és az nem tartalmaz az LMBTIQ-személyekre és a magánélet védelmére vonatkozó rendelkezéseket. A cselekvési terv részben foglalkozik a vallás vagy meggyőződés szabadságával. A stratégiai keret olyan jelentős hiányosságokat mutat a kisebbségi jogok védelme, többek között a kisebbségek képviselete terén, amelyeket ki kell küszöbölni. A cselekvési terv végrehajtása még nem kezdődött meg, és a végrehajtás nyomon követésének módozatait nem határozták meg egyértelműen.

Az Európai Tanács a 2024. október 17-i következtetéseiben újólag megerősítette, hogy Grúzia csatlakozási folyamata megállt, és felszólította a grúz hatóságokat, hogy – az európai integráció alapelveivel összhangban – fogadjanak el demokratikus, átfogó és fenntartható reformokat.

Az EU bővítési politikájáról szóló, 2024. október 30-án kiadott 2024. évi közlemény[8] következtetéseiben az Európai Bizottság úgy értékelte, hogy a 2023. évi bővítési közleményben meghatározott kilenc lépést Grúzia elégtelenül hajtotta végre, továbbá visszaesés mutatkozott az igazságszolgáltatás és az alapvető jogok – köztük a véleménynyilvánítás szabadsága – terén.

A grúz hatóságok november 28-án bejelentették, hogy 2028-ig (vagyis a következő parlamenti választások évéig) nem kívánnak tárgyalásokat kezdeni az EU-val, és addig elutasítják a költségvetési támogatásokat, amire számos grúz város lakosai tömeges tiltakozással válaszoltak. Számos jelentés utal arra – többek között a grúz ombudsmané is –, hogy a hatóságok szándékosan aránytalan erőt és erőszakos módszereket alkalmaznak, valamint önkényes letartóztatásokat hajtanak végre, amelyek kínzásnak és a bántalmazás egyéb formáinak tekinthetők. Értesülések szerint a hatóságok a tiltakozások megfékezése érdekében súlyos erőszakhoz, önkényes letartóztatásokhoz és rossz bánásmódhoz folyamodtak a tüntetőkkel, politikusokkal és újságírókkal szemben. Eddig egyetlen rendőrtisztet, illetve a nem hivatalos erőszakos csoportok egyetlen tagját sem vonták felelősségre cselekedeteiért.

A főképviselő/alelnök és a bővítésért felelős biztos 2024. december 1-jei nyilatkozatában elítélte a békés tüntetőkkel szembeni erőszakot. Az ENSZ emberi jogi főbiztosa és az Európa Tanács szintén felszólította a grúz hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben a nemzetközi emberi jogi normákat. Nyilatkozataikban emlékeztettek arra, hogy az államok kötelesek előmozdítani a békés gyülekezés jogának megkülönböztetésmentes gyakorlását támogató környezetet, és hogy a biztonsági személyzet csak kivételes esetben és a jogszerűség, a szükségesség, az arányosság, az elővigyázatosság és a megkülönböztetésmentesség elvét tiszteletben tartva alkalmazhat erőszakot.

Ezért a grúz hatóságok által foganatosított intézkedések ellentétesek az uniós értékekkel, valamint aláássák az EU és Grúzia közötti jó kapcsolatokat.

[8] COM(2024) 690 final.

A vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus keretében készített hetedik bizottsági jelentés kiemelte azokat a lépéseket, amelyeket Grúziának sürgősen meg kell tennie a Bizottság aggályainak eloszlatása érdekében, és megemlítette, hogy a Bizottság a személyek bizonyos kategóriái tekintetében jelenleg mérlegeli a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus lehetséges aktiválását.

A tagállamok és az Unió közrendjének védelme érdekében helyénvaló és arányos, hogy a tagállamok vízumkötelezettséget írjanak elő az Európai Unióba utazó olyan grúz állampolgárokra vonatkozóan, akik érvényes diplomata-útlevéllel rendelkeznek, mivel ezek a személyek a vízumkönnyítési megállapodás Unió általi megkötésének alapjául szolgáló érdekekkel ellentétes érdekeket képviselnek.

Ezzel összefüggésben a Bizottság úgy véli, hogy a legmegfelelőbb és legarányosabb lépés a vízumkönnyítési megállapodás egyes olyan cikkeinek felfüggesztése, amelyek könnyítéseket biztosítanak a kérelmezők bizonyos kategóriái számára, az (EU) 2018/1806 rendelet 8. cikkében meghatározott felfüggesztési mechanizmust azonban egyelőre nem kívánja aktiválni.

A kérelmezők azon kategóriái, amelyek esetében a vízumkönnyítési megállapodás vonatkozó rendelkezéseit fel kell függeszteni, a következők:

– Grúzia hivatalos küldöttségeinek azon tagjai, akiknek a Grúziának szóló hivatalos meghívást követően hivatalos értekezleteken, konzultációkon, tárgyalásokon vagy csereprogramokban, valamint kormányközi szervezetek által valamely tagállam területén tartott eseményeken kell részt venniük,

– Grúzia nemzeti kormányának és parlamentjének, illetve helyi önkormányzatainak és parlamentjeinek, valamint Grúzia Alkotmánybíróságának és Legfelsőbb Bíróságának tagjai,

– Grúzia azon állampolgárai, akik Grúzia által kiállított érvényes diplomata-útlevéllel rendelkeznek.

A vízumkönnyítési megállapodás következő cikkeinek alkalmazását ezért csak a kérelmezők említett kategóriái tekintetében kell felfüggeszteni: az utazás célját igazoló dokumentumokról szóló 4. cikk (1) bekezdésének b) pontja; a többszöri beutazásra jogosító vízum kiadásáról szóló 5. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontja, az 5. cikk (2) bekezdésének a) pontja és az 5. cikk (3) bekezdése; a vízumkérelmek feldolgozásának díjáról szóló 6. cikk (1) bekezdése és a 6. cikk (3) bekezdésének c) és f) pontja; a vízumkérelmezési eljárás időtartamáról szóló 7. cikk; valamint a diplomata-útlevelekről szóló 10. cikk (1) bekezdése.

A tanácsi határozat hatálybalépését követően az e rendelkezésekben előírt különös szabályok hatályukat vesztik. A megállapodás többi cikke nem kerül felfüggesztésre.

Mivel Grúzia szerepel az (EU) 2018/1806 rendelet II. mellékletében, és ezért minden grúz állampolgár részesül a másodlagos uniós jogból eredő vízummentességben, a vízumkönnyítési megállapodás részleges felfüggesztésének hatékonysága érdekében a tagállamoknak is intézkedéseket kell hozniuk az említett rendelet 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján.

Az (EU) 2018/1806 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja úgy rendelkezik, hogy a tagállamok kivételeket tehetnek a vízummentességet illetően a diplomata-útlevéllel, szolgálati/hivatali útlevéllel vagy különleges útlevéllel rendelkező személyek tekintetében.

Ezért a tanácsi határozat hatálybalépését követően a tagállamoknak a lojális együttműködés elvével összhangban belső rendjükben meg kell hozniuk az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy vízumkötelezettséget alkalmazzanak a Grúzia által kiállított diplomata-útlevéllel, szolgálati/hivatali útlevéllel vagy különleges útlevéllel rendelkező személyekkel szemben, és ezekről az intézkedésekről az (EU) 2018/1806 rendelet 12. cikkének (1) bekezdése értelmében értesíteniük kell a többi tagállamot és a Bizottságot. A Bizottság iránymutatást fog kiadni, amelyben felkéri a tagállamokat, hogy hozzák meg az említett intézkedéseket.

Miután a tagállamok meghozták az (EU) 2018/1806 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének a) pontján alapuló intézkedéseket, az érintett személyekre a Közösségi Vízumkódex (vízumkódex) létrehozásáról szóló, 2009. július 13-i 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[9] általános szabályai alkalmazandók.

Ez a határozat nem gyakorolna negatív hatást az emberek közötti kapcsolatokra, mivel a magánútlevéllel rendelkező grúz állampolgárok továbbra is vízummentességben részesülnek, amikor rövid távú tartózkodás céljából az EU-ba utaznak.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat összhangban van az (EU) 2018/1806 rendelettel, amely Grúziát azon országok közé sorolja, amelyek állampolgárai mentesek a vízumkötelezettség alól, viszont lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a diplomataútlevéllel, szolgálati/hivatali vagy különleges útlevéllel rendelkező személyek tekintetében kivételeket állapítsanak meg e mentesség alól, és kiegészíti e rendeletet.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Ez a kezdeményezés összhangban van az EU külkapcsolataival (beleértve az emberi jogokkal és az alapvető szabadságokkal kapcsolatos megfontolásokat), valamint az EU bővítési politikájával a csatlakozási kilátásokkal rendelkező, vízummentességet élvező harmadik országok tekintetében.

Ez a kezdeményezés összhangban van az EU migrációs, határigazgatási és biztonsági politikájával, mivel célja a schengeni térséget érintő biztonsági és irreguláris migrációs kockázatok kezelése.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

E javaslat eljárási jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése. Az anyagi jogalap az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 77. cikke (2) bekezdésének a) pontja.

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. A tervezett jogi aktus fő célkitűzése és tartalma a vízumkönnyítési megállapodás egyes rendelkezései alkalmazásának részleges felfüggesztéséhez kapcsolódik, és ezért a közös vízumpolitika hatálya alá tartozik.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 77. cikke (2) bekezdésének a) pontja.

[9] Az Európai Parlament és a Tanács 810/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról (vízumkódex) (HL L 243., 2009.9.15., 1. o.).

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Tárgytalan.

- **Arányosság**

Ez a javaslat nem lépi túl a kitűzött cél – nevezetesen az EU és tagállamai azon kötelezettségének felfüggesztése, hogy bizonyos könnyítéseket biztosítsanak Grúzia tisztviselői és a Grúzia által kiállított diplomata-útlevéllel rendelkező személyek számára, valamint annak lehetővé tétele, hogy a tagállamok visszaállítsák a Grúzia által kiállított diplomata-útlevéllel rendelkező személyekre vonatkozó vízumkötelezettséget – eléréséhez szükséges mértéket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

E javaslat célkitűzései csak olyan jogi aktus révén valósíthatók meg, amely felfüggeszti a vízumkönnyítési megállapodás alkalmazását. Ezért a vízumkönnyítési megállapodást felfüggesztő tanácsi határozatra van szükség.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A Politikai és Biztonsági Bizottság és a Külügyek Tanácsa több alkalommal is megvitatta Grúzia demokratikus visszacsúszását, ideértve a külföldi befolyással kapcsolatos átláthatóságról szóló törvény 2024. májusi elfogadását, a családi értékekről és a kiskorúak védelméről szóló jogalkotási csomag 2024. szeptemberi elfogadását, valamint a 2024. októberi parlamenti választások lebonyolítását és a tiltakozások 2024. decemberi erőszakos elfojtását. A Külügyek Tanácsa 2024. december 16-án véleménycserét folytatott arról, hogy az EU miként reagált a közelmúltbeli grúziai fejleményekre, többek között a grúz kormány azon bejelentésére, hogy 2028-ig nem kívánja megkezdeni a csatlakozási tárgyalásokat, a bejelentést követő tömeges tüntetésekre, valamint a tüntetőkkel, a médiával és a politikai ellenzékkel szembeni egyre fokozódó erőszakos cselekményekre. A főképviselő hangsúlyozta, hogy az EU visszaminősítette a politikai kapcsolatokat, befagyasztotta a grúz hatóságoknak közvetlenül nyújtott támogatást, és bejelentette, hogy megállapodás született arról, hogy felkérik a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a grúziai diplomata-útlevéllel rendelkező személyekre vonatkozó vízumkötelezettség újbóli bevezetésére.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

Tárgytalan.

- **Hatásvizsgálat**

Tárgytalan.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgytalan.

- **Alapjogok**

Ez a javaslat nem érinti hátrányosan az alapjogok Európai Unión belüli védelmét.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Ennek a javaslatnak nincsenek költségvetési vonzatai.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Szerződésekkel összhangban a Bizottság feladata, hogy az Unió nevében a vízumkönnyítési megállapodás 14. cikkének (5) bekezdésében előírtak szerint értesítést tegyen annak kifejezése érdekében, hogy részlegesen fel kívánja függeszteni a vízumkönnyítési megállapodást.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javaslat 1. cikke úgy rendelkezik, hogy fel kell függeszteni a megállapodás egyes olyan rendelkezéseit, amelyek könnyítéseket biztosítanak a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumot kérelmező grúz állampolgárok bizonyos kategóriái, nevezetesen Grúzia hivatalos küldöttségeinek tagjai, Grúzia nemzeti kormányának és parlamentjének, illetve helyi önkormányzatainak és parlamentjeinek tagjai, Grúzia Alkotmánybíróságának és Legfelsőbb Bíróságának tagjai számára feladataik ellátásához, valamint Grúzia érvényes diplomata-útlevéllel rendelkező állampolgárai számára. E rendelkezések a következőkkel foglalkoznak: az utazás célját igazoló dokumentumokról szóló 4. cikk (1) bekezdésének b) pontja; a többszöri beutazásra jogosító vízum kiadásáról szóló 5. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontja, az 5. cikk (2) bekezdésének a) pontja és az 5. cikk (3) bekezdése; a vízumkérelmek feldolgozásának díjáról szóló 6. cikk (1) bekezdése és a 6. cikk (3) bekezdésének c) és f) pontja; a vízumkérelmezési eljárás időtartamáról szóló 7. cikk; valamint a diplomata-útlevelekről szóló 10. cikk (1) bekezdése.

A határozat elfogadását követően a Bizottság iránymutatást fog elfogadni e határozat végrehajtására, valamint azokra a kiegészítő intézkedésekre vonatkozóan, amelyeket a tagállamoknak az (EU) 2018/1806 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján meg kell hozniuk.

2024/0329 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió és Grúzia közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás alkalmazásának részleges felfüggesztéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének a) pontjára és 218. cikke (9) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az Európai Unió és Grúzia közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás (a továbbiakban: a vízumkönnyítési megállapodás) 2011. március 1-jén hatályba lépett.

(2) A vízumkönnyítési megállapodás célja, hogy viszonossági alapon megkönnyítse az Unió polgárai és Grúzia állampolgárai számára történő vízumkiadást bármely 180 napos időszakban 90 napot meg nem haladó tervezett tartózkodás céljából. A vízumkönnyítési megállapodás hozzájárul az emberek közötti kapcsolatok előmozdításához és az értékek – többek között az emberi jogok és a demokratikus elvek tiszteletben tartása – megosztásához.

(3) A vízumkönnyítési megállapodás 14. cikkének (5) bekezdése értelmében a vízumkönnyítési megállapodást részben vagy egészben bármelyik Fél jogosult felfüggeszteni a közrenddel, a nemzetbiztonság védelmével vagy a közegészségügy védelmével kapcsolatos okokból. A felfüggesztéssel kapcsolatos döntésről a másik Felet a döntés hatálybalépése előtt legalább 48 órával értesítik. A vízumkönnyítési megállapodás alkalmazását felfüggesztő Félnek azonnal tájékoztatnia kell a másik Felet, amint a felfüggesztés okai megszűntek.

(4) Grúzia 2024-ben elfogadta a külföldi befolyással kapcsolatos átláthatóságról szóló törvényt, valamint a családi értékekről és a kiskorúak védelméről szóló jogalkotási csomagot. Ezek a jogszabályok aláássák a grúz nép alapvető jogait, többek között az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadságát, a magánélet tiszteletben tartásához való jogot és a közügyekben való részvétel jogát, valamint fokozzák a megbélyegzést és a megkülönböztetést.

(5) Az Európai Tanács a 2024. június 27-i következtetéseiben hangsúlyozta, hogy a külföldi befolyással kapcsolatos átláthatóságról szóló törvény visszalépést jelent a tagjelölt státuszra vonatkozó bizottsági ajánlásban meghatározott lépésekhez képest, és felszólította a grúz hatóságokat, hogy tegyék egyértelművé szándékaikat azon intézkedéseik visszavonásával, amelyek veszélybe sodorják Grúzia európai uniós útját és de facto megállítják a csatlakozási folyamatot. Az Európai Tanács a 2024. október 17-i következtetéseiben újólag megerősítette, hogy ezek az intézkedések veszélybe sodorják Grúzia európai útját és de facto megállítják a csatlakozási folyamatot,

valamint felszólította Grúziát, hogy – az európai integráció alapelveivel összhangban – fogadjon el demokratikus, átfogó és fenntartható reformokat.

(6) A grúz hatóságok 2024. november 28-án bejelentették, hogy 2028-ig nem áll szándékukban megkezdeni a csatlakozási tárgyalásokat az Európai Unióval. Ez a bejelentés számos grúz városban tömeges tiltakozásokat váltott ki, amelyekre a grúz hatóságok aránytalan erővel és erőszakos módszerekkel, valamint a tüntetők, politikusok és újságírók önkényes letartóztatásával és bántalmazásával reagáltak.

(7) A Grúzia által hozott intézkedések sértik a vízumkönnyítési megállapodás megkötésének alapjául szolgáló elveket, és ellentétesek az Unió és tagállamai érdekeivel. Ezek az intézkedések különösen nem tartják tiszteletben az emberi jogokat és a demokratikus elveket, és ezáltal ellentétesek az uniós értékekkel, valamint akadályozzák az Unió és Grúzia közötti gazdasági, humanitárius, kulturális, tudományos és egyéb kapcsolatok folyamatos fejlődését.

(8) Mindezek alapján a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus keretében készített hetedik bizottsági jelentés[10] kiemelte azokat a lépéseket, amelyeket Grúziának sürgősen meg kell tennie a Bizottság aggályainak eloszlatása érdekében, és megemlítette, hogy a Bizottság a személyek bizonyos kategóriái tekintetében jelenleg mérlegeli a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus aktiválását.

(9) A tagállamok és az Unió közrendjének védelme érdekében helyénvaló és arányos, hogy a tagállamok vízumkötelezettséget írjanak elő az Európai Unióba utazó olyan grúz állampolgárokra vonatkozóan, akik érvényes diplomata-útlevéllel rendelkeznek, mivel ezek a személyek a vízumkönnyítési megállapodás Unió általi megkötésének alapjául szolgáló érdekekkel ellentétes érdekeket képviselnek. Ezért fel kell függeszteni a vízumkönnyítési megállapodás egyes olyan rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek mentességet biztosítanak az érvényes diplomata-útlevéllel rendelkező grúz állampolgárok számára, valamint a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumot kérelmező grúz állampolgárok bizonyos kategóriái számára, nevezetesen Grúzia hivatalos küldöttségeinek tagjai, Grúzia nemzeti kormányának és parlamentjének, illetve helyi önkormányzatainak és parlamentjeinek tagjai, valamint Grúzia Alkotmánybíróságának és Legfelsőbb Bíróságának tagjai számára feladataik ellátásához.

(10) Ez a határozat a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában Írország a 2002/192/EK tanácsi határozattal[11] összhangban nem vesz részt. Ennélfogva Írország nem vesz részt a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

(11) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

(12) Tekintettel a grúziai helyzet súlyosságára, e határozatnak a lehető leghamarabb hatályba kell lépnie,

---

10 COM(2024) 571 final.

11 A Tanács 2002/192/EK határozata (2002. február 28.) Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Unió és Grúzia közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás következő rendelkezéseinek alkalmazása felfüggesztésre kerül:

a) a 4. cikk (1) bekezdésének b) pontja Grúzia hivatalos küldöttségeinek azon tagjai tekintetében, akik Grúziának szóló hivatalos meghívást követően hivatalos értekezleteken, konzultációkon, tárgyalásokon vagy csereprogramokban, valamint kormányközi szervezetek által valamely tagállam területén tartott eseményeken vesznek részt;

b) az 5. cikk (1) bekezdésének b) pontja Grúzia nemzeti kormányának és helyi önkormányzatainak, Grúzia Alkotmánybíróságának és Grúzia Legfelsőbb Bíróságának tagjai tekintetében;

c) az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontja Grúzia hivatalos küldöttségeinek azon állandó tagjai tekintetében, akik Grúziához címzett hivatalos meghívást követően várhatóan rendszeresen részt vesznek értekezleteken, konzultációkon, tárgyalásokon vagy csereprogramokban, valamint kormányközi szervezetek által valamely tagállam területén tartott eseményeken;

d) az 5. cikk (2) bekezdésének a) pontja Grúzia hivatalos küldöttségeinek azon tagjai tekintetében, akik hivatalos meghívást követően várhatóan rendszeresen részt vesznek értekezleteken, konzultációkon, tárgyalásokon vagy csereprogramokban, valamint kormányközi szervezetek által valamely tagállam területén tartott eseményeken;

e) az 5. cikk (3) bekezdése az 5. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett kategóriák tekintetében;

f) a 6. cikk (3) bekezdésének c) és f) pontja Grúzia nemzeti kormányának és helyi önkormányzatainak, Grúzia Alkotmánybíróságának és Grúzia Legfelsőbb Bíróságának, valamint Grúzia hivatalos küldöttségeinek azon tagjai tekintetében, akik Grúziához címzett hivatalos meghívást követően várhatóan részt vesznek értekezleteken, konzultációkon, tárgyalásokon vagy csereprogramokban, valamint kormányközi szervezetek által valamely tagállam területén tartott eseményeken;

g) a 10. cikk (1) bekezdése Grúzia azon állampolgárai tekintetében, akik Grúzia által kiállított érvényes diplomata-útlevéllel rendelkeznek;

h) a 6. cikk (1) bekezdése a vízumkérelmek feldolgozásának a 6. cikk (3) bekezdésének c) és f) pontjában és a 10. cikk (1) bekezdésében említett kategóriákba tartozó állampolgárokra és személyekre vonatkozó díja tekintetében;

i) a 7. cikk a 6. cikk (3) bekezdésének c) és f) pontjában és a 10. cikk (1) bekezdésében említett kategóriákba tartozó állampolgárok és személyek tekintetében.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő második napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök